

Sjukförsäkringsanvisningar för apotek Bilaga 1 Redovisningsförfarande 14.2.2025

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

Innehåll

Redovisningsförfarande.....	4
Uppgifter om läkemedelsinköp som förmedlas till FPA.....	4
Uppgifter om kunden.....	4
Uppgifter om läkemedelsförskrivaren.....	4
Uppgifter om receptet.....	5
Ordinerat läkemedel.....	5
Expedierat läkemedel.....	6
Läkemedelspreparat som har ett referenspris eller som är utbytbart.....	8
Uppgifter om initialsjälvrisken.....	8
Uppgifter om självrisken.....	9
Uppgifter om årssjälvrisken.....	9
Precisering om direktersättning.....	9
Andra uppgifter som ska anges.....	9
Dosedispenseringsarvode.....	11
Tandläkararvode.....	11
FPA:s tjänst för förfrågan om insända uppgifter.....	12
Månadsredovisning till FPA.....	12
Sändande av månadsredovisning.....	13
Bilagor till den månadsredovisning som ska skickas till FPA.....	13
Betalning mot månadsredovisning från FPA.....	14
Betaling vid byte av apoteksinnehavare.....	15
Den avträdande apotekarens sista månadsredovisning.....	16
Den nya apotekarens första månadsredovisning.....	16
Förskottsbetalning och byte av apotekare.....	17
Betaling av förskott till nygrundat apotek eller filialapotek.....	18
Betaling av förskott när apoteket är tillfälligt stängt.....	18

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

Meningsskiljaktigheter och påföljdsavgift	19
Meningsskiljaktigheter	19
Påföljdsavgift	20
Redovisningar till arbetsplatskassorna	21
Förmedling av uppgifter om läkemedelsinköp	21
Månadsredovisning till arbetsplatskassorna.....	21
Betaling av ersättningar från arbetsplatskassorna	21
Meningsskiljaktigheter	22
När en arbetsplatskassa upphör med sin verksamhet.....	22
Beställning av blanketter och annat material	23

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

Redovisningsförfarande

Kostnader att debitera hos FPA eller en arbetsplatskassa uppkommer när läkemedel **lämnas ut** till kunderna till ett pris som minskats med ersättningen enligt sjukförsäkringslagen.

Uppgifter om läkemedelsinköp som förmedlas till FPA

Apoteket ska se till att uppgifterna om inköpen vid behov kan överföras till FPA på nytt till dess att redovisningen betalats.

Uppgifter om kunden

- personbeteckning
- numret för rätten till ersättning för specialersättningsgilla läkemedel, begränsat ersättningsgilla läkemedel, kliniska näringspreparat
- arbetsplatskassans nummer när ett apotek som har ingått avtal med FPA och en arbetsplatskassa sänder redovisningsuppgifter elektroniskt till FPA för vidarebefordran till arbetsplatskassan för behandling.
- kod för betalningsförbindelse

Uppgifter om läkemedelsförskrivaren

- Namnet samt den sexsiffriga identifikationskoden för den ordinerande läkaren, tandläkaren, odontologie eller medicine studeranden eller sjukskötaren med begränsad förskrivningsrätt.
  - Om det är fråga om ett pappersrecept som skrivits ut i ett annat EU- eller EES-land eller i Schweiz används koden **999993** som identifikationskod för läkemedelsförskrivaren.

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

Uppgifter om receptet

- Receptets art anges med följande koder:
  - A = originalrecept: första expedieringen av receptet
  - U = senare delexpediering av receptet
  - P = telefonrecept: första expedieringen av receptet

När ett elektroniskt recept förnyas är arten A. En delexpediering av ett elektroniskt recept är U.

I fråga om ett skriftligt originalrecept som apoteket elektrifierat överförs receptets art M från apotekets datasystem till FPA.

När läkemedlet lämnats ut mot ett elektroniskt recept överförs från apotekets datasystem till FPA dessutom koden S (elektroniskt recept) och identifikationsdata för det elektroniska receptet (OID-kod).

- i fråga om ett itererat recept det antal gånger läkemedlet har expedierats och den tidigaste tidpunkten för när läkemedlet får expedieras på nytt
- datum för när receptet skrevs
- numret för receptets specifikationsversion
- behandlingsgrund
  - S = behandling av sjukdom
  - M = annat ändamål

Ordinerat läkemedel

- Vnr-numret för läkemedelspreparat med försäljningstillstånd
- för preparat som ordinerats utifrån det verksamma ämnet i preparatet

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

- ATC-kod
- styrka
- läkemedelsform
- det nordiska varunumret på det läkemedelspreparat som ordinerats på recept, om läkemedlet bytts ut mot ett utbytbart preparat
- den ordinerade mängden.
- det ordinerade preparatets art:
  - 1 Läkemedelspreparat med försäljningstillstånd
  - 2 Bassalva som finns i Läkemedelsdatabasen
  - 3 Kliniskt näringspreparat som finns i Läkemedelsdatabasen
  - 4 Preparat med specialtillstånd för viss tid
  - 5 Läkemedelspreparat som är registrerat i läkemedelsdatabasen (ej i bruk)
  - 6 Preparat som inte finns i Läkemedelsdatabasen
  - 7 Läkemedel som tillverkas på apoteket
  - 8 Prövningsläkemedel (ej i bruk)
  - 9 Läkemedel som ordinerats utifrån det verksamma ämnet
  - 10 Vårdförnödenhet
  - 11 Patientspecifikt preparat med specialtillstånd
  - 12 Preparat som ordinerats utomlands

Expedierat läkemedel

- preparatets namn och styrka samt läkemedelsform och förpackningsstorlek
- preparatets nordiska varunummer

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

- apotekstillverkade preparats sammansättning och mängd
- preparatets namn eller preparatets namn och sammansättning om preparatet inte har ett produktnummer eller en kod
- kostnad för preparatet
  - Delade förpackningar bör handläggas med varunummer i enlighet med anvisningar från apotekens systemleverantörer. Som antal förpackningar i samband med en uppdelad läkemedelsmängd antecknas en och som förpackningsstorlek antecknas den expedierade läkemedelsmängden. Priset på en delad förpackning beräknas på minutpriset på den förpackning ur vilken läkemedlet tagits.
  - Om den förpackning som delas upp ingår i en referensprisgrupp och förpackningens pris överstiger referenspriset beräknas ersättningen på referenspriset ifall den som förskrivit läkemedlet inte har förbjudit utbyte eller det inte är fråga om problem med tillgången på riksnivå.
  - Om apoteket ger rabatt på ett läkemedels pris beräknas ersättningen på det rabatterade priset. Om det rabatterade priset är högre än referenspriset räknas ersättningen på referenspriset.
- ersättningsgrund för preparatet
- antalet expedierade förpackningar
- doseringsanvisning, tilläggsuppgift till doseringsanvisningen och ändamål
- anteckningen SIC

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

Läkemedelspreparat som har ett referenspris eller som är utbytbart

- I fråga om ett läkemedelspreparat som ingår i en referensprisgrupp och vars pris överstiger referenspriset ska någon av följande uppgifter anges:
  - läkemedelsförskrivaren har förbjudit byte
  - köparen har motsatt sig byte
  - problem med tillgången (referensprispreparat kan inte fås från någon partiaffär i Finland)
  - avvikande referensprisgrupp, avvikande indikation
  - epilepsi (läkemedlet har ordinerats för behandling av epilepsi)
  - samma biologiska läkemedel i bruk mindre än 6 mån.
- I fråga om ett utbytbart preparat som **inte ingår i någon referensprisgrupp** och vars pris överstiger den övre gränsen för det så kallade prisintervallet, ska någon av följande uppgifter anges:
  - läkemedelsförskrivaren har förbjudit byte
  - köparen har motsatt sig byte
  - epilepsi (läkemedlet har ordinerats för behandling av epilepsi)
  - samma biologiska läkemedel i bruk mindre än 6 mån.
  - av någon annan orsak har det expedierats ett preparat som inte ingår i prisintervallet (orsaken ska också uppges bland tilläggsuppgifterna på receptet)

Uppgifter om initialsjälvrisk

- initialsjälvrisk som FPA uppgett och som ligger till grund för beräkningen av ersättningen.

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

- initialsjälvrisk i samband med inköpet.
- receptspecifik initialsjälvrisk.
- ersättningsgrund som minskats med initialsjälvrisken och som ligger till grund för beräkningen av ersättningen.

Initialsjälvrisken beräknas per recept.

Uppgifter om självrisken

- självrisk vid inköpet
- receptspecifik självrisk

Uppgifter om årssjälvrisken

- årssjälvrisk som FPA uppgett och som ligger till grund för beräkningen av ersättningen.
- receptspecifik årssjälvrisk.
- receptspecifik självrisk.

Årssjälvrisken beräknas per recept.

Precisering om direktersättning

- preciseringskod i receptuppgifterna/per recept.

Andra uppgifter som ska anges

- I fråga om läkemedel som är grundersättningsgilla eller specialersättningsgilla utifrån en särskild utredning (receptanteckning) och bassalvor som är grundersättningsgilla utifrån en särskild utredning anges koden för den

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

särskilda utredningen och den tillhörande texten samt datum direkt från receptet, om det finns ett datum med anknytning till den särskilda utredningen.

- Beträffande ersättningsgilla läkemedel, kliniska näringspreparat och bassalvor anges det datum då föregående sats expedierats och den expedierade mängden ifall det är fråga om ett senare delköp mot receptet.
- Beroende på fallet anges eventuella ytterligare upplysningar i tilläggsuppgifterna för receptet eller i tilläggsuppgifterna för expedieringen. Utredningar om ett enskilt läkemedel skrivs i de förra och utredningar som gäller hela inköpet i de senare.
- Ersättningarna anges per läkemedel och per ersättningsslag. Ersättningsslaget förmedlas automatiskt.
  - AJ = ersättning för dosdispenseringsarvode
  - LO = grundersättningsgilla läkemedel
  - LU = begränsat grundersättningsgilla läkemedel
  - VO = grundersättningsgilla bassalvor
  - RO = grundersättningsgilla kliniska näringspreparat
  - LY = läkemedel som berättigar till lägre specialersättning
  - RY = kliniska näringspreparat som berättigar till lägre specialersättning
  - LK = läkemedel som berättigar till högre specialersättning
  - LL = preparat som berättigar till tilläggsersättning sedan den årliga självriskgränsen överskridits.
- Specialgrupper som omfattas av avvikande läkemedelsspecifik självrisk. Från apotekets datasystem förmedlas följande koder till FPA:

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

- AJ = dosdispensering
- AM = andra specialgrupper
- I fråga om kontoköp betalaren av självriskandelen, ifall betalaren inte är kunden själv.
  - Om läkemedel lämnas ut mot betalningsförbindelse i anslutning till **grundläggande utkomststöd från FPA** antecknas i uppgifterna om inköpet betalarkod T.
  - Om läkemedel lämnas ut mot **betalningsförbindelse från socialnämnden** antecknas i uppgifterna om inköpet namnet på den som betalat självrisken samt betalarkod S.
  - Om den som betalar självrisken är **någon annan än kunden** antecknas i uppgifterna om inköpet namnet på den som betalat självrisken samt betalarkod M.

Hur betalarkoder och namn på självriskbetalare antecknas beskrivs i apotekssystemleverantörernas anvisningar om arbetsplatskasseregister.

Dosdispenseringsarvode

- arvodets belopp
- ersättningen för dosdispenseringen
- det antal veckor som dosdispenseringen omfattar.

Tandläkararvode

- arvodets belopp
- grunden för arvodet (tandläkare/specialisttandläkare)

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

FPA:s tjänst för förfrågan om insända uppgifter

Ett apotek kan via FPA:s tjänst för förfrågan om insända uppgifter få fram ett sammandrag över de inköp som det har sänt in. Uppgifterna om inköpen kan hämtas per dag, per redovisningsperiod eller enligt inköpets nummer i apotekssystemet. I sammandraget får apoteket uppgift om summan av ersättningar för inköpen per dag och antalet inköp samt om summan av ersättningar för inköp som hänför sig till arbetsplatskassorna och antalet sådana inköp. De inköp som hänför sig till arbetsplatskassorna specificeras inte per kassa.

Dessutom kan apoteken få sammandrag över FPA:s betalningar utifrån månadsredovisningar och arbetsplatskassornas redovisningar. Om redovisningarna innehåller rättelser av inköp, syns också specifikationer över rättelserna. Uppgifterna visas i förfrågningstjänsten i 12 månader **från och med den bankdag som föregår betalningsdagen**.

I fråga om avträdande apotekare kan uppgifter inte tas fram efter överlåtelsedagen. Således kan en avträdande apotekare inte via förfrågningstjänsten få sammandrag som gäller den sista månadsredovisningen (se [Den avträdande apotekarens sista månadsredovisning](#)).

Månadsredovisning till FPA

Apoteket skickar ett sammandrag av redovisningen **elektroniskt** till FPA en gång i månaden ("elektronisk SV50r"). Ersättningen betalas till apoteket i enlighet med avtalet om direktersättningsförfarande. De slutliga besluten om ersättning fattas alltid vid FPA.

[Läs om redovisningar till arbetsplatskassorna.](#)

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

Sändande av månadsredovisning

Apoteket skickar ett sammandrag av redovisningen till FPA:s mottagningstjänst för uppgifter om läkemedelsinköp och redovisningsdata **elektroniskt** en gång i månaden senast den första vardagen i påföljande månad. Mottagningstjänsten kontrollerar sammandragets formella riktighet och meddelar apoteket i ett svarsmeddelande om sammandraget formellt sett har godkänts eller om det har förkastats.

Apoteket skapar också ett **skriftligt sammandrag av redovisningen**, det vill säga en SV50r-redovisningsblankett. Apoteket ska spara det skriftliga redovisningssammandraget i fem år. FPA kan begära sammandraget av apoteket vid behov.

- **Obs! Om apotekssystemet byts ut mitt i en kalendermånad ska den skriftliga redovisningsblanketten SV50r skickas till FPA. Redovisningsblanketten skickas** med skyddad e-post till den enhet vid FPA som handlägger apotekets redovisningar.

Bilagor till den månadsredovisning som ska skickas till FPA

Apoteket ska till FPA lämna in en kopia av ett pappersrecept som skrivits ut i ett annat EU- eller EES-land eller i Schweiz om kunden har fått direktersättning för inköpet eller om inköpet räknas in i kundens initialsjälvrisk. Kopiorna ska skickas genast med skyddad e-post till den enhet vid FPA som handlägger apotekets redovisningar.

Eventuella kopior (se ovan) av pappersrecept som skrivits ut i ett annat EU- eller EES-land eller i Schweiz för medlemmar i en arbetsplatskassa skickas till respektive arbetsplatskassa.

Den skriftliga receptblankett som apoteket lagrat i Receptcentret i samband med expedieringen ska sparas på apoteket i **fem år** ([föreskrift från Säkerhets- och](#)

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

[utvecklingscentret för läkemedelsområdet 2/2016](#)). Vid behov kan FPA för handläggning av redovisningen be apoteket om de skriftliga receptblanketter och uppgifter i telefonrecept som lagrats i Receptcentret i samband med expedieringen.

Betalning mot månadsredovisning från FPA

Ersättningarna enligt sjukförsäkringslagen betalas till apoteken en gång per månad.

Det belopp som betalas består av två delar:

1. en förskottsbetalning, det vill säga ett förskott, som utgör 80 procent av den ersättning som beräknats för inköpen för den föregående månaden och
2. skillnaden mellan den ersättning som beräknats för inköpen och det förskott som betalats föregående månad.

Ibland är skillnaden negativ, det vill säga förskottsbetalningen är större än den ersättning som beräknats för inköpen. Om förskottsbetalningen är större dras skillnaden av från följande förskottsbetalning. Om det felaktigt utbetalda förskottet inte dras av i samband med månadsredovisningarna för de två följande månaderna skickar byrån till apoteket en räkning på det belopp som ska återbetalas. Apotekaren uppmanas att betala det felaktigt utbetalda förskottet till FPA inom två veckor.

Samma förfarande tillämpas om apotekets eller filialapotekets verksamhet läggs ner.

I januari betalas inte förskott för tilläggsersättningar i december månads redovisning.

I samband med betalningen på basis av apotekets månadsredovisning betalas också **ersättningar för tandläkararvoden** och det **arvode som apoteket har att få** för det extra arbetet i samband med direktersättningarna. Samtidigt betalas också apoteksarvode för behandlingen av de läkemedelsersättningar som arbetsplatskassorna har redovisat för.

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

Ytterligare betalningar utifrån månadsredovisning, det nya förskottet och apoteksarvodet erläggs **som en betalning**. Ersättningarna för tandläkararvoden betalas som en separat post.

Betalda ersättningar och arvoden finns på apotekets konto senast **den 12 i månaden efter den redovisade månaden** eller, om den dagen är en helgfri lördag eller helgdag, närmast följande dag då bankerna har öppet.

Apoteket kan själv leta fram sammandragsuppgifterna om månadsredovisningen elektroniskt via FPA:s tjänst för förfrågan om insända uppgifter (se [FPA:s tjänst för förfrågan om insända uppgifter](#)).

Begäran om att avstå eller delvis avstå från förskott för en enskild månad ska göras skriftligt och begäran ska motiveras. FPA kan godta begäran om att avstå eller delvis avstå från förskott för en enskild månad endast av särskild grundad anledning.

Om det finns grundad anledning att misstänka oegentligheter kan direktersättningsförfarandet, betalningen av ersättning mot redovisning, betalningen av förskott eller förfrågningstjänsten avbrytas för den tid ärendet utreds och tills FPA fått en tillräcklig utredning om de misstänkta oegentligheterna.

Betalning vid byte av apoteksinnehavare

Vid byte av apotekare är den förbindelse som den avträdande apotekaren avgett rörande anslutning till direktersättningsförfarandet giltig tills den nya apotekaren tar över. Den avträdande apotekaren ska informera FPA om överlåtelsen på blanketten för meddelande av förändringar minst 3 veckor innan överlåtelsen.

Den nya apotekaren avger en förbindelse eller meddelar FPA att han eller hon byter apotek. Förbindelsen eller meddelandet av förändringar ska skickas till FPA minst 3 veckor innan apoteket tas över.

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

[Läs mer om avtal mellan apotekaren och FPA.](#)

Den avträdande apotekarens sista månadsredovisning

Vid byte av apotekare betalas till den avträdande apotekaren ersättningar och apoteksarvoden på basis av de inköp som gjorts under den sista månaden **fram till överlåtelsen av apoteket**. I fråga om den sista månadsredovisningen är **startdatum för redovisningen den första dagen i månaden och slutdatum datum för överlåtelsen av apoteket**.

Månadsredovisningen skickas till FPA:s mottagningstjänst för uppgifter om läkemedelsinköp och redovisningsuppgifter

1. på överlåtelsedagen efter att det sista inköpet skickats till FPA eller
2. senast den första vardagen i den månad som följer överlåtelsedagen.

Apoteket kan rätta uppgifterna i en elektronisk månadsredovisning som skickats till FPA:s mottagningstjänst för uppgifter om läkemedelsinköp och redovisningsdata fram till kl. 01.00 följande dygn.

FPA skickar det sista redovisningssammandraget och eventuella övriga handlingar till en adress som man kommit överens om med den avträdande apotekaren.

Den nya apotekarens första månadsredovisning

Den nya apotekaren gör månadsredovisningen för den första månaden för den tid som apoteket varit i hans eller hennes innehav. Startdatum för den första månadsredovisningen är **datum för övertagandet av apoteket** och slutdatum den sista dagen i månaden.

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

Exempel: Apotekarbyte mitt i en kalendermånad

Köpdatum är 20.8 varvid den nya apotekaren tar över apoteket.

- Den avträdande apotekaren gör månadsredovisningen för tiden 1–19.8 och skickar den elektroniskt till FPA:s mottagningstjänst för uppgifter om läkemedelsinköp och redovisningsdata när det sista inköpet 19.8 har skickats till FPA. Månadsredovisningen ska dock skickas senast den första vardagen i september.
- Den nya apotekaren gör månadsredovisningen för tiden 20–31.8 och skickar den elektroniskt till FPA:s mottagningstjänst för uppgifter om läkemedelsinköp och redovisningsdata senast den första vardagen i september.

Förskottsbetalning och byte av apotekare

Om den nya apotekaren övertar apoteket den 1–12 dagen i månaden betalas hela förskottet till honom eller henne.

Om den nya apotekaren övertar apoteket mellan den 13 och sista dagen i månaden betalas

1. förskottet till den avträdande apotekaren **eller**
2. halva förskottet till den avträdande apotekaren på [betalningsdagen för månadsredovisningen](#) och den andra halvan till den nya apotekaren på dagen för övertagandet av apoteket. En förutsättning är att den avträdande apotekaren godkänner förfarandet och senast 3 veckor före överlåtelsen skriftligen meddelar den enhet vid FPA som handlägger apotekets redovisningar att han eller hon godkänner förfarandet.

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

Den avträdande apotekaren kan också meddela att han eller hon inte tar emot sin andel av förskottsbetalningen. Den enhet vid FPA som handlägger apotekets redovisningar ska meddelas **skriftligen** om detta senast 3 veckor före betalningen mot redovisning.

Om det har betalats för mycket i förskott till den avträdande apotekaren skickar FPA honom eller henne en räkning på det belopp som ska återbetalas. Apotekaren uppmanas att betala tillbaka det felaktigt utbetalda förskottet till FPA inom två veckor.

Förskottet för den första fulla månad som apoteket innehas av **den nya apotekaren** beräknas på det sammanlagda ersättningsbelopp som den förra och den nya apotekaren har redovisat för den föregående månaden. I januari betalas inte förskott för tilläggsersättningar i december månads redovisning.

Betalning av förskott till nygrundat apotek eller filialapotek

Till ett nygrundat apotek eller filialapotek betalas inte förskott för den första öppethållningsmånaden eller en del av den, eftersom förskottet endast kan beräknas utifrån ersättningsdata för den föregående månaden.

Betalning av förskott när apoteket är tillfälligt stängt

Om ett apotek är stängt minst en full kalendermånad betalas inget förskott för den månad då apoteket är stängt. Apoteket måste senast 3 veckor på förhand **skriftligen** meddela den enhet vid FPA som handlägger apotekets redovisningar om stängningen. Om behovet att stänga apoteket har uppkommit plötsligt, ska stängningen meddelas omedelbart.

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

Meningsskiljaktigheter och påföljdsavgift

Meningsskiljaktigheter

Meningsskiljaktigheter mellan ett apotek och FPA om tillämpningen av avtalet avgörs genom förhandlingar mellan FPA:s enhet för planering av förmåner och tjänster och Suomen Apteekkariliitto – Finlands Apotekareförbund, Helsingfors Universitets Apotek eller Östra Finlands universitets apotek. Som meningsskiljaktigheter kan behandlas rättelseförslag på minst 1000 euro.

Om det genmäle som ett apotek har gett på ett rättelseförslag från FPA inte kan godkännas, underrättar den enhet vid FPA som handlägger apotekets redovisningar apoteket om detta. Om meningsskiljaktigheterna gällande tolkningen av avtalet och tillämpningen av anvisningarna inte kan redas ut kan apotekaren (eller föreståndaren för apoteket) eller FPA hänskjuta ärendet för handläggning som ett tvisteärende. Ärendet måste meddelas skriftligt.

Den enhet vid FPA som handlägger apotekets redovisningar underrättar enheten för planering av förmåner och tjänster om tvisteärendet. Företrädare för FPA:s enhet för planering av förmåner och tjänster och apoteken behandlar meningsskiljaktigheterna i enlighet med gällande författningar och anvisningar, men varje ärende betraktas som ett enskilt fall där skäligheten prövas. Avgörandena utgör sålunda inte några linjedragningar med nya tolkningar. Det inköp som förhandlingarna gäller kan förkastas eller godkännas. Summan kan också jämkas förutsatt att apoteket inte låter kunden betala summan. Den jämkade summan kan dras av från apotekets månadsredovisning.

FPA:s enhet för planering av förmåner och tjänster meddelar den enhet som handlägger apotekets redovisningar om förhandlingsresultatet och denna enhet sköter ärendet i enlighet med förhandlingsresultatet. Finlands Apotekareförbund informerar apoteket om förhandlingsresultatet.

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

Om företrädarna för apoteken och FPA:s enhet för planering av förmåner och tjänster inte når enighet kan meningsskiljaktigheter angående tillämpningen av direktersättningsförfarandet behandlas som ett förvaltningsvistemål vid en förvaltningsdomstol.

Påföljdsavgift

Beslut om den påföljdsavgift som FPA föreslår att ska tas ut av ett apotek fattas vid förhandlingar mellan FPA:s enhet för planering av förmåner och tjänster och Suomen Apteekkariliitto – Finlands Apotekareförbund, Helsingfors Universitets Apotek eller Östra Finlands Universitets Apotek.

Apoteket har möjlighet att inom utsatt tid framföra sitt genmäle angående uttagandet av en påföljdsavgift till den enhet vid FPA som handlägger apotekets redovisningar.

Den enhet vid FPA som handlägger apotekets redovisningar underrättar enheten för planering av förmåner och tjänster om påföljdsavgiftsärendet. Företrädare för FPA:s enhet för planering av förmåner och tjänster och apoteken beslutar om uttagande av påföljdsavgift och om avgiftens storlek.

FPA:s enhet för planering av förmåner och tjänster underrättar den enhet som handlägger apotekets redovisningar om förhandlingsresultatet och denna enhet sköter ärendet i enlighet med förhandlingsresultatet. Finlands Apotekareförbund informerar apoteket om förhandlingsresultatet.

Ifall företrädarna för apoteken och FPA inte når enighet avgörs meningsskiljaktigheter angående tillämpningen av direktersättningsförfarandet som förvaltningsvistemål vid en förvaltningsdomstol.

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

Redovisningar till arbetsplatskassorna

Vid redovisningar till arbetsplatskassorna följs i stort sett samma principer som vid redovisningar som lämnas till FPA. Vid arbetsplatskassorna handläggs redovisningarna på samma sätt som vid de FPA-enheter som handlägger apotekens redovisningar.

Förmedling av uppgifter om läkemedelsinköp

Apotek som ingått avtal med FPA och arbetsplatskassor sänder uppgifter om kassamedlemmarnas läkemedelsinköp på samma sätt som uppgifterna om läkemedelsinköp som gjorts av de kunder som FPA ansvarar för.

Med de uppgifter om läkemedelsinköp som sänds till FPA ska finnas arbetsplatskassornas nummer, på basis av vilka FPA sänder uppgifterna vidare till arbetsplatskassorna för handläggning.

Månadsredovisning till arbetsplatskassorna

Apoteket sänder månadsredovisningen och [eventuella bilagor](#) direkt till respektive arbetsplatskassa. Redovisningen ska sändas den första vardagen i den månad som följer efter den som redovisningen gäller.

Betalning av ersättningar från arbetsplatskassorna

Arbetsplatskassorna handlägger redovisningarna och betalar ersättningarna enligt samma tidtabell som de enheter vid FPA som sköter apotekens redovisningar. Det är arbetsplatskassorna som fattar beslut om ersättningarna till sina medlemmar.

För det merarbete som förfarandet med direktersättning för kassamedlemmarnas läkemedelsinköp medför betalas arvode till apoteket. FPA betalar arvodet till apoteket i samband med utbetalningen på basis av redovisningen.

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

De avdrag som på grund av rättelser ska göras i en månadsredovisning kan vara större än de ersättningar som ska betalas. I det fallet ber arbetsplatskassan apoteket återbetala skillnaden till arbetsplatskassan.

Felavgifter som arbetsplatskassan tar ut dras av i samband med utbetalningen av ersättningar från FPA.

För redovisningar till arbetsplatskassor betalas inte förskott till apoteket.

Meningsskiljaktigheter

Apoteket och arbetsplatskassan reder sinsemellan ut felaktigheter och eventuella meningsskiljaktigheter i fråga om redovisningarna.

Om apoteket och arbetsplatskassan inte når enighet genom förhandlingar sinsemellan kan apoteket eller kassan överlåta åt företrädare för Suomen Apteekkariliitto - Finlands apotekareförbund, Helsingfors Universitets Apotek eller Östra Finlands universitets apotek och företrädare för FPA:s enhet för planering av förmåner och tjänster och arbetsplatskassan att förhandla om ärendet. Som meningsskiljaktigheter kan behandlas rättelseförslag på minst 1000 euro.

Om man inte når en överenskommelse genom förhandlingar kan meningsskiljaktigheterna om tillämpningen av direktersättningsförfarandet avgöras som förvaltningstvistemål vid en förvaltningsdomstol.

När en arbetsplatskassa upphör med sin verksamhet

När en arbetsplatskassa upphör att vara verksam som en arbetsplatskassa enligt [SFL 16 kap.](#) betalar den inte längre ut ersättningar enligt sjukförsäkringslagen.

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

När det gäller arbetsplatskassans sista verksamhetsmånad överför FPA de inköp som apoteket i samband med handläggningen av recepten försett med arbetsplatskassans nummer till den redovisning som FPA ska betala apoteket för, eftersom kassan inte längre kan betala apoteket för den apoteksredovisning som hänför sig till dess sista verksamhetsmånad.

Den enhet vid FPA som handlägger apotekets redovisningar meddelar vid behov apoteket uppgifter om inköp som har hört till arbetsplatskassans ansvarsområde, om inköpen inte har funnits med i sammandraget gällande den månadsredovisning som apoteket skickat till FPA.

Arbetsplatskassan och apoteket avtalar separat om hur tilläggsförmånerna ska faktureras när arbetsplatskassans verksamhet enligt sjukförsäkringslagen upphör.

Motsvarande förfarande tillämpas också när två arbetsplatskassor går samman.

Beställning av blanketter och annat material

Sjukförsäkringsblanketterna fastställs av FPA (SFL 1 kap. 3 § 1 mom.). FPA kan också godkänna andra blanketter för användning som sjukförsäkringsblanketter.

Från FPA:s blankettförråd kan man beställa bl.a. ansökningsblanketter (SV 178, på finska), receptblanketter och broschyrer.

Du kan beställa material under adressen:

Folkpensionsanstalten, Blankettförrådet

PB 80

00056 FPA

e-post: lomakevarasto@kela.fi

Enheten för planering av förmåner och tjänster,
kompetenscentret för hälso- och sjukvårdsförmåner,
läkemedelsgruppen

Blanketter ska inte beställas för mer än cirka 3 månaders behov åt gången.

FPA har till stor del slutat använda svarskuvert och svarsförsändelsekoder. Om direktersättningen för ett läkemedelsköp av någon orsak inte fungerar kan apoteket ge kunden ett svarskuvert för ansökan om ersättning. Kuverten är avsedda endast för ansökan om ersättning, inte för annan post till FPA.

Så här beställer du svarskuvert till apoteket:

- Skicka skyddad e-post till adressen kumppanit.neuvonta@kela.fi.
- Ange följande uppgifter i meddelandet:
  - beställarens namn
  - för vilket ändamål du behöver svarskuvert
  - mottagarens namn, e-post och uppgifter om den adress till vilken beställningen ska skickas
  - antalet svarskuvert (rekommenderat antal är cirka tre månaders behov).
- Du får en bekräftelse per e-post när beställningen har behandlats.